

получава професорско място във консерваторията във Братислава, дето от 1924 и до сега действа, развивайки една голъма дейност като отличен изпълнител на камерна музика и цигулков педагог.

Акте Айно — Akte Aino, оперна пѣвица (сопранъ), род. 23 апр. 1876 въ Хелзингфорсъ, учила въ Парижката консерватория, дебютирала като „Маргарита“ — 1897 въ „Голѣмата опера“, където и остава до 1904; следъ това гостува въ цѣла Европа.

Актъ — действие, голѣма часть отъ драма, опера или балетъ, последвана отъ дълга пауза чрезъ спускане на завеса, „Отъ Вагнеровитъ музик. драми само „Рейнско злато“ се играе безъ прекъсване.

Актъ дьо кадансъ, фр. Acte de cadence. 1) Въ хармонията — когато единъ гласъ се движи така, че задължава другитъ да завършатъ съ каденция, 2) следударенъ трилеръ.

Акустика, фр. Acoustique. — отдѣлъ отъ физиката, който се занимава съ тоновитъ (звукови) феномени. Името на тази наука е дадено отъ създателя ѝ — французския физикъ Жозе Совьоръ (1653—1716). Освенъ физическата, която изучава тона самъ за себе си, законитъ за неговото получаване и пр., има и физиологическа А, която се занимава съ изследване на тоноветъ, въ връзка съ органитъ на говора и слушанието, и извиканитъ чувства. (Хелмхолцъ — Учение за тоновитъ чувства); а чисто музикалната акустика има за предметъ тоноветъ, които се употребяватъ въ музиката, построяването на музикалнитъ инструменти, и строителството на залитъ за музикални изпълнения — концертни салони.

Акустически — по законитъ на акустиката.

Акута, лат. acuta — Въ органовото строителство — поставяне на единъ рѣзкозвучащъ смѣсенъ тонъ (Mixtur).

Акцентусъ еклезиастичи, лат. Accentus ecclesiastici — прочитане въ тонъ на евангелието, апостола и нѣкои други текстове въ катол. църква. А. има при препинателнитъ знакове известна промѣна на тона — понижение. Като едно стилизиране на говоримото изпълнение, Риманъ смѣта А. за една по-висша форма отъ явилia се презъ XVI ст. драмати

ченъ речитативъ. Той счита портшю мнението, че този видъ говорно пѣние е по старъ отъ истинското пѣние.

Акцентъ — ит. accento: 1) ударение, което се поставя на важнитъ тонове въ една фраза, полуфраза, или междинна часть — за да се подчертаатъ тонални, ритмични, или изразително-важнитъ пунктове. А нѣма определено място въ такта. 2) Нарушението чрезъ знака >v= sf = sforzando на естественото динамическо развитие. Има три вида акценти: ритмични, мелодични и хармонични. Първитъ (по Римана) се получаватъ при известни ритмични образувания — главно синкопичнитъ антиципации (спреварвания); вторитъ иматъ своитъ мѣста и съвпадатъ съ най-висшата точка на динамическото развитие въ мелодиитъ; а третитъ се получаватъ при сложни хармонии: силнитъ дисонанси и модулационни ноти. Риманъ различава и **негативенъ А.** — когато при едно *crescendo* най-високата точка на тоновата сила се замѣства съ едно ненадейно (неочаквано) **пьяно**. Такъвъ негативенъ А. се срѣща за пръвъ пѣтъ у Иоханъ Щамицъ, а особено много го е употребявалъ Бетховенъ. 3) Въ стария начинъ на французското пѣние А. е билъ единъ видъ украшение, подобно на форшлага, отбелязвало се е съ една обърната нагоре запетайка ' и е означавала, че нотата, предъ която стои знака, ще се предхожда отъ нейната секунда — нагоре или надолу, съ кратка стойност, като аподжатура. 4) На А. се смѣта равнотоначна еврейската дума *tâmin*, съ която сж се отбелязвали въ старото синагогално пѣние знаковетъ за пунктуиране (препинателни знаци), представляващи мелодическитъ формули, които се смѣствали въ пасажитъ за говорене.

Ала, Alla, all'al, ит. *à la* фр. — като, въ видъ, по начинъ.

Ала бреве — (тактъ) Alla breve е так-

та $\frac{2}{2}$ или **С**, при който единицата време не е четвъртината, а половината нота, следователно, е двувременъ тактъ. Названието иде отъ мензурната нотопись, дето и при тривремения тактъ пресичанieto на мензурния знакъ **Ф** е означава-